

Forebyggelse og reducere af delirøse tilstande.

Region Hovedstaden, Intensivt Terapifsnit 13, Glostrup Hospital

Eva Noer er Klinisk Vejleder og intensiv sygeplejerske på Afdeling for bedøvelse og intensivbehandling, afsnit 13 på Glostrup.

Intensiv Behandling, sengeafsnit 13 har tre underfunktioner:

- Neuro Intensiv Stepdown Afsnit (NISA)
- Opvågningsfunktion og
- Mobilt Akut Team.

Eva Noer beretter: "I afsnittet modtager vi patienter med behov for tæt overvågning og behandling f.eks. i form af respiratorbehandling eller dialyse. Det kan skyldes svigt i vitale organer som lunger, hjertekredsløb og nyre, forværring af en kronisk sygdom, alvorlige infektioner, forgiftninger eller kritiske forstyrrelser i væske eller saltbalancen".

Eva fortæller, at Neuro Intensiv Stepdown patienter (NISA patienter), som led i rehabiliteringsprocessen, har god gavn af Nordic Sensi Chair.

"På afsnittet har vi længe brugt musikterapi i form af MusiCures hovedpuder. Siden har vi indkøbt Nordic Sensi Chair til vores patienter. Stolen blev indkøbt i 2020 som led i rehabiliteringen af NISA patienter".

"Det primære formål med, at anvende Nordic Sensi Chair til NISA patienter med genoptræningspotentiale er fortrinsvist at bidrage til en hurtigere rehabiliteringsproces.

Så vidt muligt tilbydes patienterne nonfarmakologiske tiltag, mhp. at nedsætte risikoen for intensivt delir samt de bivirkninger, der følger med en delirøs tilstand. Her er stolen et virkeligt godt redskab!"

Dette er Eva Noer og resten af afsnittet specialister i og de har gode erfaringer med at anvende stolen i alle patientens indlæggelsesfaser på afsnittet.

"Det gav mening at teste Nordic Sensi Chair til de patienter, der ikke var perceptionsforstyrrede, altså de patienter der kan mærke sig selv, og som derfor er søgende i deres bevægelser. Her var ønsket at undersøge, om vi i stolen kunne afgrænse og lejlighedsvis mhp. at de kunne finde ro og blive mindre søgende.

Vi startede med at anvende stolen uden gyngning, da vi ville undgå en "vandsengsfornemmelse" som vi tænkte, kunne forværre en evt. perceptionsforstyrrelse. Det har faktisk vist sig, at det ikke forværrer – overhovedet."

"Jeg mener, at det er kombinationen af sansestolens design som sikrer, at patienten hele tiden kan mærke sit tyngdepunkt, sammen med de sensoriske stimuli stolen tilbyder. Det at vi også supplerer med den gode lejring, virker beroligende. Patienterne finder hvile og det er godt for restitution og den videre rehabilitering.

Nogle patienter har lange indlæggelsesforløb og er glade for, at kunne anvende stolen som alternativ til at ligge i sengen".

"Vi vidste jo, at stolen var en succes inden for ældreplejen, hvor man bruger stolen til bl.a. agiterede borgere med delirøse tilstande og borgere med hjerneskader i forbindelse med iltmangel (anoksisk hjerneskade). Så vi tænkte, at vi formentlig med succes, også kunne anvende stolen til vores patienter med blodpropper/blødninger".

"Vi bruger nu stolen til de fleste patienter, uanset diagnose.

Dog ikke, når det bliver en kontraindikation i forbindelse med anden medicinsk behandling.

Det kunne f.eks. være en intuberet patient, der medicinsk er lagt til at sove. Her ville det ikke give mening, at lifte patienten til en Nordic Sensi Chair".

"Jeg oplever generelt, at det er de udadreagerende patienter, som tydeligt profiterer af stolens stimuli.

Det er ofte Relax programmet som anvendes, men hvis de ikke ønsker musik, bruger vi Comfort programmet.

Vi mikser og matcher stolens programmer efter patientens behov".

Eva beretter om specifikt tilfælde: "Vi havde særligt én mand, som var meget voldsom. Han kunne ikke være nogle steder, han kastede blod op og det var svært, at finde nogle gode løsninger til ham. Da han kom i sansestolen, faldt han til ro med det samme. Det er sådanne oplevelser, har vi med stolen i anvendelse".

"Jeg bruger hele tiden min faglighed og ekspertise til, at læse og lejre patienten på den mest hensigtsmæssige måde. Det er ret afgørende mhp. at patienten kan få optimal effekt af stolens sensoriske stimuli og vi undgår, at de får spasmer eller på anden vis ikke slapper af".

"Et andet eksempel er en patient, som jeg sågar lejrede på siden i stolen - på trods af stolens hældning. Det gav bare mening for patienten, så vedkommen var selv i gang med at lægge sig på siden. Det var dét, der skulle til. Egentlig synes jeg, vi i stolen har et produkt, som vi får lov at benytte i dens fulde kapacitet og ikke kun der, hvor den var tiltænkt. Pågældende patient lejrer sig på siden og fandt ro i to timer, dvs. så har sygeplejersken fået en aflastning i de to timer - samtidig med at patienten fandt noget ro. Sygeplejerskens to timer kunne jo så bruges andetsteds."

"På Intensiv er det væsentligt meget bedre, hvis patienten selv finder den naturlige ro og søvn, men på Intensiv er det desværre ikke let at finde ro, da den hvide støj er konstant og der altid er acceleration, som patienten også skal agere i. Så hvis patienten kan finde ro og søvn uden farmakologi er det klart at foretrække. Vi ved, at vi risikerer at fremprovokere intensiv delir og vi ved, at vi ikke profiterer godt i forhold til deres hjerneskade, når vi vedbliver at medicinere dem".

"Det er også derfor, vi har etableret et afsnit med tidlig rehabilitering. Vi kan se, at patienterne har et bedre outcome, når de starter tidlig rehabilitering. Derfor giver det god mening at anvende non-farmakologi og stoppe lidt af den medicin, vi traditionelt har brugt i mange år.

Det giver også et andet tidsperspektiv i forhold til indlæggelsen. Patienterne kommer hurtigere videre, hvilket giver en samfundsøkonomisk gevinst. Dette er naturligvis væsentligt, men patienterne - og de pårørende kommer også hurtigere i gang med den vigtige sorgbearbejdning. Når de kommer til roligere omgivelser, hvor man har sit eget tøj på, lyset slukkes om natten etc. kan dette arbejde gå i gang. Hospital og indlæggelse er bare forbundet med sygdom og elendighed".

Om patienterne selv efterspørger stolen?

"De fleste af vores patienter er hjerneskadede, ofte efter traume. De kan verbalt ikke give udtryk for, hvad de har brug for, men de udtrykker sig eksempelvis ved at falde til ro, når de ligger i stolen".

De, der efterspørger Nordic Sensi Chair selvstændigt, lider ikke af en hjerneskade. Disse patienter anvender ofte stolen til afslapning og adspredelse under indlæggelsen. Mange er i krise og her hjælper stolen, så de får en pause fra "triste tanker" og bekymringer om fremtiden".

Tænk du at stolen kunne gavne på andre afdelinger?

"Jeg tænker i realiteten, at stolen kunne findes alle steder. Opvågningsafsnit, føde- og barselsafsnit, ja selv ved plastikkirurgi. Tanken er bare, at stolens sensoriske stimuli og funktioner generelt, kan være en hjælp. Eks. hvis der ses en krisereaktion, der kan være behov for at vågne stille, behov for afslapning eller tage tankerne et andet sted hen eks. ved smerter".

Eva Noer fortæller: "For patienten skabes der variation i sidde/ligge stillinger, dette bevirker at de primære sanser stimuleres positivt. Alene, dét at mangle normale input og stimuli til vores primære sanser kan give en voldsom uro hos den enkelte patient, og er i sagens natur særdeles svært, at imødekomme under indlæggelse. Dertil kommer naturligvis komplicerede indlæggelsesårsager".

De sensoriske stimuli stolen tilbyder, kan tilpasses til den enkelte patients behov. Dette er Eva Noer og resten af afsnittet specialist i og har gode erfaringer med, at tilbyde og anvende stolen i alle patientens indlæggelsesfaser på afsnittet.

"Ud over patienter med hjerneskader, fortrinsvis efter traumer, anvendes Nordic Sensi Chair til afsnittet øvrige patientgrupper, som bl.a. indbefatter tetra- og paraplegikere.

Egentlig er de eneste patientgrupper, hvor stolen ikke tænkes ind som et led i rehabiliteringen, hvis en patient er intuberet eller når der lægeligt er taget stilling til, at farmakologi er den rette behandling i en given situation.

Både patienter og personale er glade for stolen som redskab. Patienter efterspørger stolen, når de trænger til en pause fra indlæggelsen. Den såkaldte hvide støj er konstant og kan forhale rehabiliteringsprocessen, da søvnen er udfordret. I stolen skabes ro, en "hjernepause" både fra den hvide støj, men også for muligt tankemylder samtidig med, at der gives et utal af mulige stillingsændringer i stolen.

Udover at anvende stolen i rehabiliteringsøjemed, anvender sygeplejerskerne stolen til at forebygge- eller forkorte delirøse tilstande, men også som redskab til at skabe ro på afsnittet.

Når urolig og agiteret adfærd stimuleres positivt hos patienten, frigives personaleressourcer, som kan anvendes mere hensigtsmæssigt. Nordic Sensi Chair giver ganske enkelt en nonfarmakologisk mulighed for at skabe rolige stunder hos patienterne - og dermed bedre arbejdsmiljøet for personalet.

Set fra et større perspektiv bliver alle vindere.

Patienterne kommer hurtigere videre i deres rehabiliteringsforløb, da indlæggelserne kan forkortes. Dette bidrager yderligere til at sorgprocessen hos både patienter og pårørende kan starte tidligere, i stedet for at trække i langdrag.

Dette handler naturligvis ikke kun om økonomi, men også om livskvalitet.

Samfundsmæssigt er der sparet penge på kortere indlæggelser og frigivet plads til nye patienter.